

Cristina De Stefano

ORIANA

Egy nő

Tartalom

1. Egy család, ahol senki sem mosolyog	9
2. Egy vacogó, rettegő kislány	19
3. Egy ház, tele könyvvel	32
4. Egy kislány a szerkesztőségben	39
5. Oriana tolla	50
6. Amerika felfedezése	61
7. Első szerelem	74
8. Utazás a világ körül	83
9. Pénelopé visszavág	94
10. A Hold meghódítása	108
11. Miss Root Beer	118
12. Saigon és ámen!	128
13. Sisak és hátizsák	143
14. Egy szűkszavú ember	158
15. Interjúk a történelemmel	173
16. Egy hős	192
17. A meg nem született gyermekek	207
18. Arábia sivataga	218
19. A visszatérés	228
20. Insallah	236
21. Ildebranda ládája	246
22. A nagy csend	260
23. Harag és büszkeség	273
Köszönetnyilvánítás	289
Új előszóval és új függelékekkel hozzáférhető művek, az Oriana Fallaci műveiből álló Rizzoli BUR-gyűjteményben	294
Oriana Fallaciról szóló idegen nyelvű művek	295
Névmutató	297

A szövegbeli, Oriana Fallacira vonatkozó idézetek forrásai a *L'Europeo*, illetve a *Corriere della Sera* hasábjain megjelent interjúk, Oriana Fallaci művei, a róla szóló írások, a kijelentései és a hozzászólásai, valamint a magánlevelezése.

„Nem lesz sok idő megérteni a dolgokat, és cselekedni. Az életnek nevezett idő, amely megadatott nekünk, túl rövid. Ezért mindennek nagyon gyorsan kell történnie.”

A repülőgép a sötétbe burkolózó óceán felett száll. A kis ablakok egyszeriben megtelnek fénnel. „Nézd, Oriana, a sarki fény!” – suttozja az unokaöccse. De ő nem felel. Elszenderedett, kába és erőtlen. Lehajtható támlájú fotelben ül, s a bundája takarja. Hideg van, habár még szinte véget sem ért a nyár. 2006. szeptember 4-ét írunk, s Oriana Fallaci hazatér Firenzébe.

A rákbetegség utolsó stádiumában van. A New Yorkból induló járatokon már nem fogadták volna ilyen állapotban. Magánrepülőgépet kellett bérelni. Hetek óta csak vizet és cukrot fogyaszt, harmincegy-két kilóra töpörödött. Valójában soha életében nem volt sokkal több: betegsége előtt százötvenhat centi magas és negyvenkét kilós volt. Gyakorta élcelődött is ezzel: „Az emberek, amikor megismernek, meghökkennek az apróságom láttán. Mire én széttárom a karom, és így szólok: »Ez minden!«”.

Ő óhajtott hazautazni. Lassan ötven éve él már New Yorkban, és azt szeretné, ha minden ott érne véget, ahol elkezdő-

Oriana

dött. A kabinban félhomály van, hogy ne bántsa a fény a beteg szemét. Két orvosnő foglal helyet mellette, készenlétben, vészhelyzet esetére. Egész úton mozdulatlanul, begubózva ül a helyén, az emlékeibe merülve. Firenze lassan közeleg felé, magával hozva a múltat.

1.

Egy család, ahol senki sem mosolyog

„Semmit sem tudok apám és anyám találkozásáról. Az egyetlen nyom a születésemet övező rejtély megfejtéséhez anyám egyik mondata: »Mindenről az a cseresznyével teli kalap tehet.«” Ezt a részletet kedvelte leginkább a kislány korában hallott, családi legendák közül. Egy lángvörös kalap, amely úgy lobogott, akár egy zászló, s mely évekkel később az anya fejéről az egyik felmenőjére szállt. Ez adja majd a címét posztumusz regényének: „Egy cseresznyével teli kalap”. Többet nem tudunk. Csak találgathatunk.

1928-ban, az egyik firenzei utcán történhetett, egy olyasfajta nyárvégi napon, amikor még melegen süt a nap, és az ember kikívánczik. Edoardo Fallaci ekkor huszonnégy éves, és alig van pénz a zsebében. Műbútorasztalos, és a szüleivel él. Arról álmodik, hogy kivándorol Argentínába, szerencsét próbálni. Nem túl magas, de szép, szögletes arca van, kék szeme, és mérsékelt tekintete. Tosca Cantini huszonnégy éves. Egy anarchista szobrász lánya, az anyja meghalt, így már kiskorától két varrónő mellett dolgozott, akik szerették, és úgy nevelték, akár egy kisasszonyt. Akadt is egy hölgy, aki magával akarta vinni

Oriana

Párizsba, társalkodónőnek. Ám azon a szeptemberi napon Toscának kedve támad felvenni egy feltűnő, piros gyümölcsökkel díszített kalapot, amely kiemeli széles járomcsontú, harmonikus arcát. „Milyen szép cseresznyék!”, bókol Edoardo. Oriana valamivel később, egy Morello-hegyi kiránduláson fogan.

„Anyám folyton azt mesélte, hogy amikor várandós volt velem, nem akart. S mivel abban az időben keserűsöt ittak a nők, hogy elvetéljenek, ő minden este következetesen fogyasztotta, egészen a terhessége negyedik hónapjáig. Ám egyik este, amint épp a szájához emelte a poharat, megmozdultam a hasában. Mintha csak azt mondtam volna: »Meg akarok születni!« És akkor zutty, a virágokra öntötte a keserűsöt. »Így hát megszületél«, mondogatta.” Tosca igazából másfajta életről álmodik. Világot akar látni, művészekkel ismerkedni. Nagyon sok barátja van a firenzei bohém világban, a legjobb közülük Ottone Rosai, festő, aki csapja is neki a szelet. „Azt mondta, hogy »szép, nagydarab ember volt«. Épp az apám ellentéte, aki kistermetű volt, és vékony.”